

Den otevřených dveří v ČHMÚ Brno

Český hydrometeorologický ústav pořádal na svých profesionálních pracovištích den otevřených dveří. Tato akce proběhla v rámci Světového dne vody a Světového meteorologického dne. Světový meteorologický den se uskutečnil s heslem Klimatické znalosti pro klimatickou akci. Také Světový den vody měl své motto: Voda a udržitelný rozvoj.

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) má velmi rozsáhlý předmět činnosti. Patří k nim racionálně, věcně a ekonomicky integrovat výkon státní služby, zřízovat a provozovat měřicí stanice a sítě s využíváním telekomunikačních sítí (státní pozorovací sítě pro sledování kvalitatívního a kvantitativního stavu atmosféry a hydrosféry a příčin vedoucích k jejich znečištění nebo poškozování). Jeho další náplní je odborné zpracování výsledků pozorování, měření a monitorování, vytváření a spravování databáze, poskytování předpovědí a výstrah a také provádět a koordinovat vědeckou a výzkumnou činnost.

Pobočka Brno

Brněnská pobočka Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) Brno je jednou ze sedmi regionálních poboček ústavu. Má regionální působnost na převážné části území tří krajů o rozloze 14 000 km², a to Jihomoravského, Zlínského a Kraje Vysočiny. Pracoviště má více než stoletou tradici. Navazuje na

hydrografické oddělení, které bylo zřízeno v Brně při Zemském c. k. místodržitelství za účelem výzkumu vod Moravy v roce 1895.

Ovšem tradice meteorologického měření je v Brně daleko staršího data. Je nutné připomenout Přírodovědecký spolek založený v roce 1861, který měl rozsáhlou síť meteorologických a fenologických stanic. Nelze opomenout osobnost Johanna Gregora Mendela (1822–1884), který se mimo jiné zabýval také sledováním počasí, podzemní vody a ozónu, zpracovával výsledky. Zabýval se také předpovědí počasí.

Dne 1. 1. 1954 byla hydrografická služba včleněna do nově zřízeného Hydrometeorologického ústavu se sídlem v Praze. V dalších letech se náplň brněnského pracoviště rozšířila o další obory – meteorologii, klimatologii, agrometeorologii, ochranu čistoty ovzduší a jakost vody. Pobočka od roku 1970 sídlí v nové budově. Úkolem brněnského pracoviště je komplexní sledování atmosféry a hydrosféry na příslušném území. Dále posky-

tování kvalitních hydrometeorologických operativních a režimových informací zájemcům ze státní správy, technické praxe (vodní hospodářství, stavebnictví, doprava), zemědělství a dalším zájemcům včetně veřejnosti.

Oddělení pobočky v Brně

Ředitelem pobočky je RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. Brněnské pracoviště se člení na odborná oddělení.

Regionální předpovědní pracoviště

Vedoucím pracoviště je Mgr. Petr Münster.

Toto pracoviště zpracovává předpovědi počasí pro Jihomoravský kraj, Zlínský kraj, Kraj Vysočiny, Českou republiku a v omezeném rozsahu pro Evropu. Předpovědi jsou zpracovávány v časovém horizontu velmi krátkodobé (0–6 hodin), krátkodobé (do tří dnů) a střednědobé (3–7 dní). Všeobecné předpovědi jsou určeny pro širokou veřejnost, sdělovací prostředky, pravidelné přímé vstupy do rozhlasu (ČRo Brno, ČRo Region,

Klasické meteorologické budky pomalu nahrazují automatické klimatické stanice
Foto Jana Pančíková

Oddělení se zabývá správou sítě meteorologických stanic, kontrolou a digitalizací naměřených hodnot, odbornou interpretací získaných dat v posudkové a informační službě (zahrnuje posudkovou službu, informační službu, podrobné odborné studie na zakázku a granty a projekty).

V rámci tohoto oddělení pracuje skupina pro agrometeorologii, která zahrnuje zajištění sběru, vyhodnocení a zpracování agrometeorologických dat včetně vybraných nadstavbových aplikací z území jihomoravského regionu. Část činnosti má celorepublikovou působnost. Měří se agrometeorologické prvky: teplota půdy, promrzání půdy, výpar (evaporace) z vodní hladiny a půdní vlhkost. Mezi významné aktivity patří monitoring sucha pomocí modelu AVISO. Jde o otevřený programový systém, který se průběžně doplňuje podle požadavků uživatelů. O významu tohoto systému svědčí neustále vzrůstající počet stanic, kde se provádí toto sledování. V roce 1992 to bylo 55 stanic, v roce 2015 už 198 převážně automatických klimatických stanic. Provádí se denní vyhodnocení s pravidelnými týdenními výstupy.

(Pokračování na str. 31)

Polotrasličí řepky sypou

Firma Pioneer šlechtí odrůdy ozimé řepky čtvrt století. Téměř deset roků již výhradně hybridní odrůdy a byla první šlechtitelskou firmou, která vsadila pouze na hybridy. Práce šlechtitelů je z poloviny zaměřena na vývoj tradičních hybridních odrůd a z druhé poloviny na vývoj polotrasličích hybridů. V České republice jsou více rozšířené hybridy Maximus, které drží ve skupině polotrasličích řepok rozhodující postavení na trhu.

Portfolio Maximus

Významné je portfolio polotrasličích hybridů Maximus, u kterých pěstitelé oceňují výhody plynoucí z nižšího vzrůstu při zachování vysokých výnosů semen na úrovni nejvýkonnějších tradičních hybridů.

Nízký vzrůst umožňuje snadnější ošetřování a vstupy do porostu během vegetace, vynikající odolnost vůči poléhání. Na jaře není potřeba používat regulátory růstu, protože rostliny disponují vynikající odolností vůči poléhání a výborně větví. Na podzim se provádí regulace růstu pouze

které nyní firma Pioneer ověřuje v pokusech.

Hybridy tradičního vzrůstu

Kromě polotrasličích hybridů šlechtitelé se stejným důrazem na kvalitu a výkonnost vyvíjejí hybridy tradičního vzrůstu, mezi které patří především pozdní odrůda PR46W26 a novinka pro letošní rok PT206. Tyto hybridy patří k moderním odrůdám, které díky vysokému výnosu semen a excelentní olejnatosti zajišťují maximální produkci oleje z hektaru.

Speciální hybridy

Firma Pioneer je také významným šlechtitelem speciálních hybridů. Jsou to Clearfield odrůdy, jimiž dává pěstitelům nový nástroj na hubení plevelů v porostech řepky a při rotaci plodin. V letošním roce se jedná o tři odrůdy – PX111CL, PT229CL a PT228CL.

Dále jde o vzrůstný a vitální hybrid PT235, který se vyznačuje odolností vůči nádorovitosti kořenů brukvovitých.

Cílem firmy Pioneer je nabízet odrůdy řepky s takovými vlastnostmi, které zemědělcům pomohají zvyšovat rentabilitu, vedou ke snížení výrobního rizika a zjednoduší pěstování ozimé řepky.

Ing. Přemysl Studničný
Pioneer Hi-Bred Northern
Europe Sales Division GmbH

Hybrid PX104 je nejpěstovanější polotrasličí odrůdou. Výnosem semen naprosto konkuruje nejvýkonnějším hybridním odrůdám ozimé řepky
Foto archiv firmy

Polotrasličí hybrid PX104 je jednou z nejpěstovanějších odrůd v České republice. Polotrasličí hybridy přinesly změnu do pěstování ozimé řepky. Široké setové okno dává možnost pro dřívější výsev bez nebezpečí přerůstání v podzimním období a zároveň možnost pozdních výsevů, které také dobře snáší.

v případě hrozícího nebezpečí přerůstání rostlin. Namísto růstově-regulačních fungicidů stačí použít levnější, ale účinné, běžně používané fungicidy. U nás je nejpěstovanější polotrasličí hybrid PX104, který postupně nahrazuje populární hybrid PR45D03. V blízké budoucnosti budou k dispozici nové odrůdy nižšího vzrůstu PX113 a PX117,

HitRádio Vysočina). Dále se připravují speciální předpovědi pro údržbu silnic, zemědělství, energetiku, teplárny, stavebnictví a mobilní operátory.

Oddělení meteorologie a klimatologie

Vedoucím Oddělení meteorologie a klimatologie je RNDr. Mojmír Kohut, Ph.D.

inzerce